

Hyvää huomenta! God morgon!

*Skriva på
Jamboard:
dit namn,
varifrån
kommer du och
vad är det som
inspirerar din
kursmedelemmar*

**Kirjoita Jamboardiin nimesi, mistä tulet
ja millaisesta sisällöstä omat Juttu-
tupalaisesi ovat innostuneet?**

Suunnittelupäivä Juttu-tupa-ohjaajille Elokuu 2021

Pirjo Laine, vastaava suunnittelija Juttu-tupa-verkosto
Maria Vinberg, puheterapeutti, afasiaan liittyvä ohjaus

Suunnittelupäivän tavoitteet

- Tutustuminen ja verkostoituminen muiden opettajien kanssa
- Saada ideoita ja konkretiaa kauden rakentamiseen
- Oman kauden aikataulutus ja sisältöjen rakentaminen

Päivän ohjelma

9.00 - Tutustuminen, ajankohtaiset

11:00 teemat ja ideat

11:00 – 11:30 Lounas

11:30 - Eväitä syksyyn ja kauden

13:00 suunnittelua pienryhmissä

Juttu-tupa-kurssit 2021

SUOMEKSI

Espoo (2)
Helsinki (6)
Hämeenlinna
Joensuu
Jyväskylä
Järvenpää (tauko)
Kajaani (tauko)
Kemijärvi
Kuopio (2)
Kurikka
Kotka
Kouvola (tauolla)
Lahti (2)
Laitila
Lappeenranta
Lapua
Lieto (tauolla)

Lohja
Mustasaari
Nivala
Nokia (tauolla)
Oulu
Pori (2)
Porvoo (tauolla)
Rauma
Rovaniemi (tauolla)
Salo
Savonlinna
Seinäjoki (2)
Tampere (1)
Tornio
Turku (3)
Vantaa (2)
Viitasaari (tauolla)
Ylivieska

RUOTSIKSI

Helsinki (2)
Kokkola
Mustasaari
Närpiö (tauolla)
Pietarsaari
Raasepori (tauolla)
Turku

Tutustuminen

- Kurkataan Jamboard: millaisia ovat mieleisimmät sisällöt eri ryhmissä?
- Esittäydytään - Keitä on linjoilla?

Esittäydytään

- **Oma nimi, minkä paikkakunnan Juttutupaa ohjaat?**
- **Heitä kaverille ota koppi ja kerro –kysymys!**

<https://ryhmarenki.fi/wp-content/uploads/2021/02/Ota-koppi-ja-kerro-2-Kysymyslistat.pdf> (suomeksi)

<https://ryhmarenki.fi/wp-content/uploads/2019/09/Ta-lyra-och-beratta-Fragelistor.pdf> (ruotsiksi)

Ideoita kauden rakentamiseksi

Käytännön rungon rakentaminen

- AJANKOHTAISET, UUTISET (*aktueltt, nyheter*)
- KAHVITAUKO (*kaffepaus*)
- TEEMAKESKUSTELU (*tema diskussion*)
- KOMMUNIKAATIOHARJOITUS (*kommunikations
övningar*)
- *Huom! Tästä osiosta alkaa tallennus!*

Teemakeskusteluiden aiheita

- Terveys ja hyvinvointi (*Hälsa och välbefinnande*)
- Kulttuuri
- Historia
- Luonto (*natur*)
- Ympäristö (*miljö*)
- Juhlat ja tapahtumat, vuosikello (*fest & händelse*)
- Matkailu (*resor, turism*)
- Omat mielenkiinnon kohteet, kysy myös ryhmältä!
 - Näitä voi toteuttaa ja soveltaa oman ryhmän toiveiden mukaisesti.
 - Valmis sisältörunko helpottaa kauden aloittamista ja suunnittelua.

Juttu-tupien punainen lanka

- TUTUSTUMINEN TÄRKEÄÄ
Varsinkin alkuun saa olla päätavoitteena.
- YHDESSÄ TEKEMINEN
Otetaan kaikki mukaan. Pyritään saamaan aikaan tunne, että yhdessä tästä selvittään!
- OSALLISUUS
Varmistaa, että kaikki pääsevät osallistumaan omalla tavallaan (on erilaisia tapoja osallistua). Kaikki tulevat kohdatuksi.
- HUUMORI!!!

Vuosikello ja kauden rakentaminen

- Kalenteri: osuuko oman Juttu-tupasi kohdalle tai lähelle jokin merkkipäivä? Myös kurssilaisten nimipäivät ja syntymäpäivät on mukava nostaa esille!
- Entäs muut ajankohtaiset? Vuodenaikaan liittyvät asiat ja tapahtumat; esim. ruska, lintujen muutto..
- Alueelliset tapahtumat? Urheilu, kulttuuri-tapahtumat ym. voivat myös sopia ajankohtaisiksi teemoiksi
- [Syksyn vuosikello ideoineen on lisätty Ekstranettiin.](#)

Ajankohtaiset teemat, kauden rakentaminen

- Teemoittele myös yhdessä ryhmän kanssa: ota tukisanoja mukaan teemojen valintaa varten ensimmäiselle kerralle
- Aiheet, jotka ovat henkilökohtaisia ja herättävät tunteita, saavat aikaan keskustelua. Pyri osallistamaan!
- Löytyisikö kurssilaisilta esimerkiksi mielenkiintoisia harrastuksia ?
- Ajankohtaisten asioiden aikataulutuksessa voi ottaa avuksi myös Päivästä päivään -kirjan: mitä tapahtumia osuu juuri sinun Juttu-tupasi kokoontumispäivälle?

Vuosikello, esimerkkejä teema-ideoinnista

Päivästä päivään - kirjasta:

**Taksvärkki,
syksyn lehtityöt**

**Vaeltaminen,
luonnossa liikkuminen**

**Antin päivä,
historia**

Taksvärkki tulee ruotsin kielen sanasta *tagsverk*, 'päivätyö', jolla tarkoitettiin alun perin torppareiden ja mäkitupalaiesten päivätyö-velvollisuutta.

Vuosien varrelta

1492 KOLUMBUS "LOYSI" AMERIKAN
1810 KANSAKOULLALAIKOKSEN PERUSTAJA
UNO CYGNAEUS SYNTYI (k. 1888)
1908 PEKKA TÖPÖHÄNNÄN LUOJA,
KIRJAILIA GÖSTA KNUTTSON
SYNTYI (k. 1973)

99

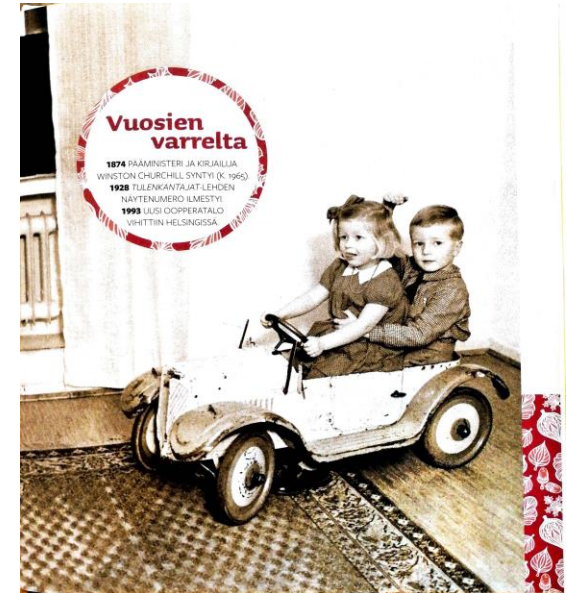
Luonto tarjoaa elämyksiä lokakuussakin. Metsäretkellä pikkupakkasissä voi kuulla teerien pulputusta ja joutsenten ja hanhien törähdyksiä. Vanhat sammaleiset kuusimetät kätevästi sopukoihina suppilovahveroita, joiden otollisinta keruuaikaa lokakuu on.

Kattavia listauksia eri retkeilyreiteistä saa muun muassa luontoon.fi-sivustolta.

Vuosien varrelta

1902 KANSATIEDELLÄ KUSTAA
VILKUNA SYNTYI (k. 1980)
1903 SUOMESSA 200000 IHMISTÄ
OSALLISTUI YKÄ ASESTA-
RIISUNTAVIKON RAUHAN-
KULKUUSEEN.

127

Vuosien varrelta

1874 PÄÄMINISTERI JA KIRJAILIA
WINSTON CHURCHILL SYNTYI (k. 1965)
1928 TULENKÄYTÄJÄT LÄHICEN
NÄYTENNÄMERO ILMESTYI
1993 LUUSI OOPPERITALO
VHITITIN HELSINGISSÄ

Miten rakennat teemasta keskustelua herättävän?

- Esimerkkejä osallistamisesta:
- **Kirjoita tilanteessa vastausvaihtoehtoja** ja kysy vuorotellen osallistujien mielipidettä asiasta.
 - Esim: Missä olit itse taksvärkissä? Kaupassa, maatilalla, puutarhassa, sukulaisten yrityksessä, jossain muualla, missä?
- **Kysy helppoja kysymyksiä koko ryhmältä;**
 - esim. Oletko koskaan käynyt vaeltamassa? Pidätkö haravoinnista?
- **Valmiit kysymyskortit** joissa vastausvaihtoehtoja
- **Visat** numeroiduilla vastausvaihtoehtoilla
- **Pantomiimitehtävät** esim. Papunetin kuvilla
- **Hirsipuu** aakkostaulun kanssa
- Teemaa käsittelevät tekstit ja niistä yliviivaaminen, ympyröinti ym..

Toiminta ja kokemukset herättämään keskustelua

- [Ryhmärenki liikunta- ja kuntokortit](#) Esim. [Syyskuun liikuntapassi](#) ja [kuvat](#)
- Pihabongaus, esim. [Papunetin kuvatyökalu](#)
- Valokuvaus ja vanhat valokuvat
- Levyraati, teemat tai mielimusiikit
- Itse tehdyt runot/ eri tekniikat: [Musta runous](#), jääkaappirunous, [Runorobotti](#)
- Kokkausvinkit; brunssi, aamupala
- Harrastusten esittely, esim. [Oman elämän jana kysymykset](#) ja [tukisanat harrastuksiin](#)

Keskustelua

- **Millaisia Teema-suosikkeja teillä on?**
- **Mikä itseäsi kiinnostaa ja mitä vahvuuksia sinulla on?**

Lounastauolle!

Kertauksena: Peruskommunikointimateriaali

- Mitä hyvä olla jokaisella kurssikerralla mukana?
 - Tussit ja A4:sia
 - Kyllä/ei -vastaukset
 - Valmiita kysymyksiä (MIKSI, MITEN..)
 - Aakkostaulu, numeroita, viikompäivät, vuodet, kuukaudet
 - Kartat ja kalenterit, Ipad tarvittaessa
 - **Mitä muuta olet havainnut hyväksi?**

Erilaisia tukikeinoja

**Anna aikaa ja keskity vuorovaikutukseen.
Luo vastausvaihtoehtoja, yksi keino kerrallaan.**

**Perusperiaate:
ymmärtämisen tukeminen
tukee myös puhetta!
Kun puhe tehdään
näkyväksi, on osallistuminen
ja aiheisiin
palaaminen helpompaa.**

1

2

3

4

5

Lisää toiminnallisuutta

- Selkokirjavinkkaus; selkokirjakahvila
- Askartelut: joulukortit, ystävänpäiväkortit, kirjanmerkit, piparien koristelu
- Elokuva-/ tv-ohjelmien/ radio-ohjelmien raati
- kotitehtävä ja sen läpikäynti ja esittely; merkityksellisyys, nähdyksi tuleminen, kokemusten jakaminen, huumori.
- Yhteinen ryhmäprojekti, retket, sää-/jää- ym. Veikkaukset
- Juttu-tupien väliset yhteydenpidot, video- ja kiertokirjeterveiset

Välillä liikkeelle?

- Liikettä mukaan Juttu-tupa-tapaamisiin; taukojumppa, loppumusiikki ja liike, eleharjoitukset/pantomiimi
- Aikatauluta liikehetki päivän ohjelmaan (muistutus kännykkään)!
- Liikkuminen piristää ja tehostaa keskittymistä ja oppimista
- Esimerkki janatehtävästä, jossa liikutaan luokassa, Ryhmärenki: <https://ryhmarenki.fi/liiku-janalla-ja-kerro/>
- Urheilu-pantomiimikortit, esim. Vahvike: https://www.vahvike.fi/sites/default/files/perussivu-pdf/Pantomiimi_urheilu_kortit_0.pdf

Syksyn eväitä ja kauden suunnittelua pienryhmissä

Aivojumppa pienryhmiin

- Katsotaan yhden osallistujan ruutua ja painetaan mieleen, mitä näkyy.
- Osallistuja peittää kameransa paperilapulla ja tekee jonkin muutoksen näkymäänsä, esim. siirtää, poistaa tai lisää jonkin esineen, muuttaa kampausta ym.
- Osallistuja ottaa paperin pois kameran päältä ja muuta arvaavat, mikä muuttui. Kun tietää, voi nostaa käden ylös ja antaa toisten vielä miettiä.
- Jos kukaan ei arvaa, osallistuja peittää vielä kameransa palauttaa muutoksen ennalleen. Arvuuttelu jatkuu.

Materiaalivinkit

- Valmista ryhmiin sopivaa tulostettavaa materiaalia löytyy mm. Näistä:
- [RyhmäRenki](#)
- [Vahvike](#)
- Papunetin materiaalit (etenkin kuvatyökalu)
- [Juttu-tupa-opettajien extranet](#)

Päivän yhteenveto ja tärkeät linkit

- Diat lähetetään jälkikäteen sähköpostissa

Juttu-tupa-asiat:

- [Juttu-tupa-opettajien yhteinen Facebook-ryhmä](#) materiaalien jakoa, vinkkausta
- [Juttu-tupien esitteet](#) Kommunikaatiokeskuksen sivuilta

Afasiatietoa ja ajankohtaista:

- [Afasia-videoita ja esitteitä](#) Kommunikaatiokeskuksen sivuilta
- [Kommunikaatiokeskus Facebookissa](#) ajankohtaista afasiasta ja kielihäiriöstä

LÄMMIN KIITOS!

